

QUICKSCAN 'T VEEN TE HATTEM

Conceptrapport

VERANTWOORDING

Opdrachtgever: Gemeente Hattem
Contactpersoon: Dhr. S. Herder
Projectleider eenheid Ontwikkeling en Advies
Adres: Postbus 93
8050 AB Hattem
Tel: +31 6 43 561 631
E-mail: SyboldHerder@hattem.nl

Uitvoering: Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V.
Adres: Waaier 64
2451 VW Leimuiden
Tel: 0172 576072
E-mail: algemeen@eco-logisch.com

Projectleider: J.I. Andringa MSc.

Auteur: ing. P.J. Schep
Kwaliteitscontrole: ing. J. Koorevaar
J.I. Andringa MSc.

Projectcode: RANA2107
Status: Concept
Datum: 9-7-2021

Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. werkt volgens de kwaliteitsnormen van het Netwerk Groene Bureaus. Dit netwerk werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte. De deskundigen werkende bij Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. voldoen hierdoor aan de volgens het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit gestelde eisen. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. is ISO 9001:2015 gecertificeerd.

Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. is aangesloten op de Nationale Databank Flora en Fauna en heeft daarmee toegang tot de meest volledige natuurgegevens in Nederland.

SAMENVATTING

De gemeente Hattem is voornemens het projectgebied 't Veen te Hattem te herontwikkelen. Onderdeel van deze herontwikkeling is het verkabelen van de bestaande bovengrondse 150 kV hoogspanning. Deze ingreep wordt gezien als een ruimtelijke ontwikkeling. Onderzocht is of deze ontwikkeling in het projectgebied niet strijdig is met de Wet natuurbescherming.

In de gebouwen in het projectgebied zijn mogelijk verblijfplaatsen voor vleermuizen aanwezig. Als gevolg van de geplande werkzaamheden kunnen verblijfplaatsen verloren gaan en kunnen er individuen van vleermuizen worden gedood. Het projectgebied maakt mogelijk onderdeel uit van foerageergebieden en vliegroutes van vleermuizen. Met de werkzaamheden kan er mogelijk essentiële foerageergebieden of vliegroutes van vleermuizen verloren gaan.

In de bomen in het projectgebied zijn mogelijk jaarrond beschermde nesten van de boomvalk, buizerd, havik, ooievaar, ransuil, roek, sperwer, wespandief en de zwarte wouw aanwezig. Als gevolg van de geplande werkzaamheden kunnen individuen van deze soorten worden gedood en kunnen jaarrond beschermde nesten van deze worden vernietigd. Op de hoogspanningsmasten in het projectgebied zijn mogelijk jaarrond beschermde nesten van de slechtvalk aanwezig. Bij het verwijderen van de hoogspanningsmasten, kunnen nesten van de slechtvalk worden vernietigd en kunnen vogels worden verstoord en gedood.

Verspreid over het projectgebied zijn takkenstapels, steenstapels en ruig begroeide zones aanwezig, welke geschikte verblijfplaatsen bieden voor de boommarter, bunzing, hazelworm, knoflookpad, poelkikker, steenmarter en de wezel. In een schuur op het terrein van Populierenlaan 12 is een verblijfplaats van een individu van de steenmarter aangetroffen. Als gevolg van de geplande werkzaamheden kunnen verblijfplaatsen van de boommarter, bunzing, hazelworm, knoflookpad, poelkikker, steenmarter en de wezel worden vernietigd en kunnen individuen van deze soorten worden gedood.

De exemplaren van de sleedoorn in het projectgebied bieden geschikt voortplantingsbiotoop voor de sleedoornpage. Indien er exemplaren van de sleedoornpage worden verwijderd, kunnen vaste voortplantings- en verblijfplaatsen van de sleedoornpage worden vernietigd en kunnen individuen van de sleedoornpage worden gedood.

Indien er watergangen worden gedempt, kunnen verblijfplaatsen en delen van functioneel leefgebied van de gevlekte witsnuitlibel, grote modderkruiper, platte schijfhoren, poelkikker en de waterspitsmuis worden vernietigd en kunnen individuen van deze soorten worden verstoord en gedood.

Afhankelijk van de exacte aard en locatie van de geplande werkzaamheden in het Algemene Veen, kunnen verblijfplaatsen en delen van functioneel leefgebied van de bever, bunzing, das, otter, steenmarter, waterspitsmuis, wezel, knoflookpad, poelkikker, hazelworm, zandhagedis, grote modderkruiper, gevlekte witsnuitlibel, platte schijfhoren en de sleedoornpage worden vernietigd en kunnen individuen van deze soorten worden gedood.

In de Wnb (artikel 2.9a) is een partiële vrijstelling geïntroduceerd van de Natura 2000- vergunningplicht voor de gevolgen van stikstofdepositie door activiteiten van de bouwsector. Voor de realisatiefase van het amoveren en realiseren van bouwwerken is vanaf 1 juli 2021 geen vergunning benodigd. Doordat het projectgebied zich op een korte afstand van een Natura 2000-gebied bevindt en ontwikkelingen kunnen leiden tot een toename in stikstofemissie in de gebruiksfase, is er een berekening van de stikstofdepositie in de gebruiksfase met behulp van de "AERIUS Calculator" benodigd om uitsluitsel te geven of de werkzaamheden een effect hebben op Natura 2000-gebieden.

De geplande locatie van het kabeltracé bevindt zich deels binnen de grenzen van het Gelders natuurnetwerk en de Groene ontwikkelingszone. Bij de uitvoer van de plannen mogen er geen activiteiten plaatsvinden die per saldo een negatief effect hebben op het NNN. Indien de kwaliteit van het NNN als gevolg van de geplande werkzaamheden negatief wordt beïnvloed, of de werkzaamheden leiden tot oppervlakteverlies van het NNN, is een toetsing in het kader van het NNN noodzakelijk alvorens de geplande werkzaamheden doorgang kunnen vinden.

Een deel van de te kappen bomen bevindt zich buiten de door de gemeenteraad van Hattem vastgestelde bebouwde kom. Voor deze bomen zijn de bepalingen uit de Wet natuurbescherming betreffend houtopstanden van toepassing. Indien er een rij van 20 bomen en een oppervlakte van 10 are of meer wordt gekapt, dient er een kapmelding bij de provincie Gelderland te worden ingediend.

Ten tijde van de habitatscan waren de bomen in het projectgebied niet goed te overzien vanwege het blad aan de bomen. Een bomencheck in de winterperiode is noodzakelijk om de aanwezigheid van potentieel jaarrond beschermde nesten en boomholtes in het projectgebied aan te tonen, dan wel uit te sluiten. Indien blijkt dat er potentieel jaarrond beschermde nesten binnen de invloedssfeer van de geplande werkzaamheden aanwezig zijn, is aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van de boomvalk, buizerd, havik, ooievaar, ransuil, roek, sperwer, wespandief en de zwarte wouw noodzakelijk alvorens men met de werkzaamheden kan beginnen.

Afhankelijk van de exacte aard en de locaties van de geplande werkzaamheden, is onderzoek naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen en functioneel leefgebied van de bever, boommarter, bunzing, das, gevlekte witsnuitlibel, grote modderkruiper, hazelworm, hermelijn, knoflookpad, otter, platte schijfhoren, poelkikker, sleedoornpage, steenmarter, vleermuizen, waterspitsmuis, wezel en de zandhagedis benodigd.

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding	6
1.1	Aanleiding en doel.....	6
1.2	Natuurbeschermingswetgeving	6
1.2.1	Gebiedsbescherming	6
1.2.2	Soortbescherming	7
1.2.3	Houtopstanden	8
1.2.4	Ontheffing en gedragscode	8
1.3	Leeswijzer.....	8
2	Projectgebied en ontwikkelingen	9
2.1	Projectgebied.....	9
2.2	Ontwikkelingen.....	10
3	Soortbescherming.....	11
3.1	Bronnenonderzoek.....	11
3.2	Habitatscan.....	11
3.2.1	Vleermuizen.....	11
3.2.2	Grond gebonden zoogdieren	11
3.2.3	Vogels	13
3.2.4	Amfibieën	14
3.2.5	Reptielen	14
3.2.6	Vissen	14
3.2.7	Ongewervelden.....	14
3.2.8	Vaatplanten	15
3.2.9	Mogelijk aanwezige beschermde soorten en functies	15
3.3	Effecten	17
3.3.1	Effecten ontwikkelingen.....	17
3.4	Aanbevelingen ten aanzien van de Wet natuurbescherming	19
3.4.1	Aanvullende inventarisaties projectgebied.....	19
3.4.2	Mitigerende maatregelen.....	20
3.4.3	Ontheffing Wet natuurbescherming.....	20
4	Gebiedsbescherming	22
4.1	Natura 2000-gebieden.....	22
4.2	Effecten Natura 2000-gebieden	22
4.3	Natuur Netwerk Nederland	22
4.4	Effecten Natuur Netwerk Nederland.....	23
5	Houtopstanden	24
6	Conclusies en aanbevelingen	26
6.1	Conclusies.....	26
6.2	Aanbevelingen	26
7	Literatuur	29
Bijlage 1:	Foto-impressie.....	30
Bijlage 2:	Tabel mogelijk aanwezige soorten.....	32
Bijlage 3:	Kaart potentieel beschermde functies vleermuizen.....	34
Bijlage 4:	Kaart broedbiotoop gierzwaluw en huismus	36
Bijlage 5:	Kaart waarnemingen	37

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING EN DOEL

De gemeente Hattem is voornemens het projectgebied 't Veen te Hattem te herontwikkelen. Onderdeel van deze herontwikkeling is het verkabelen van de bestaande bovengrondse 150 kV hoogspanning. Deze ingreep wordt gezien als een ruimtelijke ontwikkeling.

De initiatiefnemer van een ruimtelijke ontwikkeling dient er voor zorg te dragen dat de Wet natuurbescherming niet wordt overtreden. Om deze reden is een toetsing van de geplande ontwikkeling aan de Wet natuurbescherming noodzakelijk.

Hiervoor dient te worden onderbouwd of er door de beoogde ontwikkeling geen beschermde soorten of natuurgebieden negatief worden beïnvloed. Indien overtreding niet zonder meer kan worden uitgesloten is mogelijk aanvullend onderzoek en/of een ontheffing noodzakelijk. In deze quickscan wordt geadviseerd over de vervolgstappen.

1.2 NATUURBESCHERMINGSWETGEVING

De Wet natuurbescherming beslaat soortbescherming, gebiedsbescherming en in specifieke gevallen de bescherming van houtopstanden. Daarnaast is gebiedsbescherming in Nederland geregeld via beleid uit de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. Voor wat betreft de soortbescherming in de Wet natuurbescherming zijn er verschillende beschermingsregimes. Het gaat om soorten die op basis van Europese wetgeving beschermd zijn vanuit Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn en soorten die nationaal als beschermde soort zijn aangewezen. Middels een provinciale verordening kunnen deze nationaal beschermde soorten worden vrijgesteld van de verbodsbepalingen uit de wet. De vrijgestelde soorten kunnen verschillen per provincie.

1.2.1 GEBIEDSBESCHERMING

Natura 2000-gebieden

Het is conform artikel 2.7, tweede lid van de Wet natuurbescherming verboden zonder vergunning van Gedeputeerde Staten projecten te realiseren of andere handelingen te verrichten die gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor een Natura 2000-gebied de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De regels omtrent NNN-gebieden zijn door het Rijk en de provincies met elkaar afgesproken. De afspraken zijn vastgelegd in het 'Besluit algemene regels ruimtelijke ordening' en zijn uitgewerkt in de provinciale verordeningen. Het ruimtelijke beleid voor de NNN is gericht op behoud en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied. In het NNN geldt daarom het 'nee, tenzij'-regime. Of een ingreep mag worden uitgevoerd in de NNN, hangt naast de instandhouding van de omvang van het NNN, in eerste instantie af van de mate van aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied.

1.2.2 SOORTBESCHERMING

Zorgplicht

De zorgplicht is opgenomen in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming.

Artikel 1.11 Wnb (zorgplicht)

1. Eenieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of;
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Europees beschermde soorten - Vogels

De verbodsbepalingen voor wat betreft vogels zijn opgenomen in artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming.

Artikel 3.1 Wnb.

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Europees beschermde soorten - Overige soortgroepen

De verbodsbepalingen voor wat betreft Europees beschermde soorten zijn opgenomen in artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming.

Artikel 3.5 Wnb.

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Nationaal beschermde soorten

De verbodsbepalingen voor wat betreft nationaal beschermde soorten zijn opgenomen in artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming.

Artikel 3.10 Wnb.

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of;
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

1.2.3 HOUTOPSTANDEN

Houtopstanden

De bepalingen voor wat betreft houtopstanden zijn opgenomen in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming. Hieronder zijn de meest relevante onderdelen uit dit hoofdstuk beschreven.

De bepalingen in de Wet natuurbescherming kennen een aantal uitzonderingen. De belangrijkste uitzondering betreft dat de bepalingen geen betrekking hebben op houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom. Voor het kappen van bomen die wel onder houtopstanden Wnb vallen geldt een meldplicht bij Gedeputeerde Staten en een herplantplicht.

1.2.4 ONTHEFFING EN GEDRAGSCODE

Voor het overtreden van de verboden uit de bovengenoemde artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wet natuurbescherming kan een ontheffing worden aangevraagd. Een ontheffing wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing.
2. Er is sprake van een in de wet genoemd belang voor de betreffende soort of soortgroep.
3. Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Ook kan er mogelijk middels een door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurde gedragscode worden gewerkt. Dit is enkel mogelijk indien de handelingen niet van wezenlijke invloed zijn op de aanwezige beschermde soorten.

1.3 LEESWIJZER

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving van het projectgebied gegeven, met huidige ecologische waarden.

In hoofdstuk 3 worden de resultaten van het bronnenonderzoek en de habitatscan weergegeven waarbij de effectanalyse ten aanzien van de onder de Wet natuurbescherming beschermde soorten is opgenomen.

Hoofdstuk 4 geeft weer welke middels de Wet natuurbescherming beschermde gebieden in de omgeving van de projectgebieden voorkomen. Tevens zal hier worden aangegeven in welke mate de geplande ontwikkeling van invloed zal zijn op deze gebieden.

In hoofdstuk 5 worden de effecten op de onder de Wet natuurbescherming beschermde houtopstanden beschreven waarbij de eventueel te nemen vervolgstappen zijn weergegeven.

2 PROJECTGEBIED EN ONTWIKKELINGEN

2.1 PROJECTGEBIED

Het projectgebied is gelegen in de gemeente Hattem in kilometerhokken: X: 200 / Y: 498, X: 201 / Y: 498, X: 200 / Y: 497, X: 201 / Y: 497 en X: 202 / Y: 497 (Rijksdriehoekscoördinaten). Afbeelding 1 geeft de globale ligging van het projectgebied weer.

Afbeelding 1: Ligging projectgebied

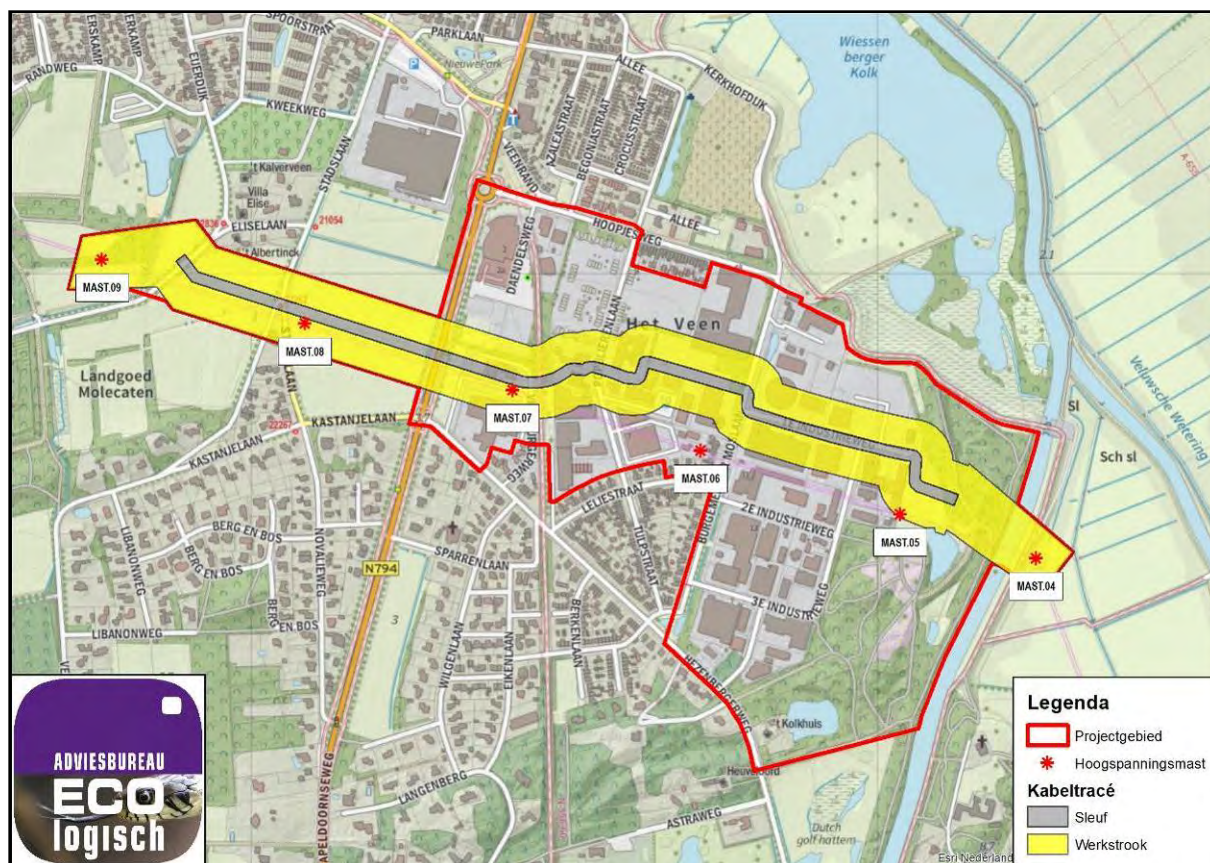
Het projectgebied is gelegen in het noordoosten van Gelderland en bestaat uit een aantal akkerpercelen ten westen van de N794, bedrijvenpark 'Het Veen' en groengebied 'Algemene Veen'. De percelen in het projectgebied bestaan grotendeels uit kort gemaaid grasland. De akkers worden van noord naar zuid doorkruist door de Koeweg, waarlangs aan weerszijden een rijbeplanting van linde aanwezig is. Ten noordwesten van het akkerland is een dicht begroeid bosperceel aanwezig. Ten oosten van de N794 is bedrijvenpark 'Het Veen' gelegen. De bebouwing in het bedrijvenpark is opgetrokken uit baksteen, hout en metaal. De dakbedekking van daken in het projectgebied wordt afgewisseld door bitumen, dakpannen en golfplaten. Verspreid over het bedrijventerrein zijn verruigde zones met dicht struweel, stortstenen, houtstapels en puinhopen aanwezig. Ook zijn er enkele woningen op het bedrijventerrein aanwezig, welke grotendeels uit baksteen zijn opgetrokken en zijn voorzien van een zadeldak dat bekleed is met dakpannen of een plat dak dat bekleed is met bitumen. Het groengebied "Algemene Veen" bestaat uit een door zomereik gedomineerd bos, waarin enkele poelen zijn gelegen. Tevens is er heide aanwezig, waarop Amerikaanse eik, Amerikaanse vogelkers, jeneverbes, ruwe berk en gewone braam groeit. Ten oosten van het Algemene Veen is het Apeldoornse Kanaal gelegen. De westelijke oever van het kanaal heeft grotendeels steile wanden. De westelijke oever heeft een flauw taluw en is begroeid met riet. In bijlage 1 is een sfeerimpressie van het projectgebied weergegeven.

2.2 ONTWIKKELINGEN

De verkabeling van de bestaande 150 kV hoogspanning betreft een tracé van circa 1,5 kilometer. Het tracé zal in open ontgraving worden aangelegd. Derhalve zal een sleuf van ongeveer 1,50 meter diep en 18 meter breed worden gegraven. Aan één zijde van de sleuf zal een tijdelijke werkstrook van circa 40 meter worden gerealiseerd, welke noodzakelijk is voor transport en grondopslag. Op het moment van schrijven is het nog niet duidelijk aan welke zijde deze werkstrook zal worden gerealiseerd. Op afbeelding 2 is de geplande locatie van het nieuwe tracé op kaart weergegeven.

Omdat de werkstrook vrij dient te zijn van obstakels, dienen meerdere bomen te worden verwijderd. Na de ingebruikname van de nieuwe verkabeling zullen de bestaande hoogspanningsmasten 5, 6, 7 en 8 (zie afbeelding 2) in het projectgebied worden geamoveerd. Dit houdt in dat zowel de masten als de funderingen worden verwijderd. Ten aanzien van het verwijderen van de funderingen, zal de grond rondom de masten 1,5 meter diep worden ontgraven.

Voor het overige gedeelte van het projectgebied zijn nog geen concrete plannen bekend. De ambitie is om een deel van de bestaande bedrijven te verhuizen, waardoor er meer ruimte vrij komt voor wonen en lichte vormen van bedrijvigheid en dienstverlening. Bij het schrijven van onderhavige quickscan, is uitgegaan van een 'worst case scenario'. Dit houdt in dat er bij de effectenanalyse er uit wordt gegaan van het scenario dat alles wordt verwijderd.

Afbeelding 2: Geplande locatie nieuwe tracé verkabeling hoogspanningsverbinding

3 SOORTBESCHERMING

3.1 BRONNENONDERZOEK

Om een goede inschatting te kunnen maken welke beschermde soorten mogelijk gebruik maken van het projectgebied heeft een literatuurstudie plaatsgevonden. Hierbij zijn diverse bronnen met verspreidingsgegevens geraadpleegd. De geraadpleegde bronnen zijn onder andere: verspreidingsatlassen van de verschillende soortgroepen, eerder in de regio uitgevoerde onderzoeken, in de regio actieve werkgroepen en PGO's, databanken met verspreidingsgegevens (waaronder de NDFF) en het aanwijzingsbesluit Natura 2000-gebieden. Daarnaast zijn alle beschermde natuurgebieden in de omgeving van het projectgebied in kaart gebracht. Uit het bronnenonderzoek volgt een lijst met beschermde soorten welke mogelijk in het projectgebied voor kunnen komen. De geraadpleegde bronnen zijn doorgaans op uurhokniveau, waardoor ook soorten welke bekend zijn uit de bredere omgeving van het projectgebied zijn inbegrepen. Deze soorten hoeven niet direct in het projectgebied te worden verwacht.

In bijlage 2 wordt een overzicht gegeven van alle beschermde soorten die bekend zijn voor te komen in de omgeving van het projectgebied.

Provinciale vrijstelling

De 'Verordening vrijstellingen soorten' betreft een vrijstelling van het verbod op doden en verstoren bij bestendig beheer en gebruik en ruimtelijke ingrepen. Voor de provincie Gelderland zijn middels de omgevingsverordening soorten vrijgesteld van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Dit is geen vrijbrief, de zorgplicht blijft van toepassing voor de vrijgestelde soorten.

3.2 HABITATSCAN

Tijdens de habitatscan is het projectgebied bezocht om te kijken of de uit de omgeving bekende soorten ook daadwerkelijk in het gebied voor kunnen komen, rekening houdend met het aanwezige habitat, de habitateisen en de verspreidingsgegevens van de betreffende soorten. Daarnaast kunnen er tijdens het veldbezoek nog soorten worden toegevoegd als het habitat geschikt lijkt voor de betreffende soort. De habitatscan heeft plaatsgevonden op 29 juni 2021 en is uitgevoerd door ing. PJ. Schep. Het weer ten tijde van de habitatscan was geheel bewolkt. Met een temperatuur van 18 °C en een windkracht van 3 Bft.

3.2.1 VLEERMUIZEN

In de omgeving van het projectgebied zijn de franjestaart, gewone baardvleermuis, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, kleine dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, tweekleurige vleermuis en de watervleermuis bekend voor te komen. De bebouwing in het projectgebied is geschikt als verblijfplaats voor de gewone baardvleermuis, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, kleine dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, ruige dwergvleermuis en de tweekleurige vleermuis. Paarverblijfplaatsen van de tweekleurige vleermuis bevinden zich alleen in hoge (flat)gebouwen. Door het ontbreken van hoge bebouwing in het projectgebied, worden er geen paarverblijfplaatsen van de tweekleurige vleermuis verwacht. In bijlage 3 zijn de potentiële functies in de bebouwing op kaart ingetekend.

In de bomen in het projectgebied zijn holtes aanwezig die mogelijk geschikt zijn als verblijfplaats voor de franjestaart, gewone baardvleermuis, gewone grootoorvleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en de watervleermuis. Vanwege het aanwezige bladerdek waren de bomen ten tijde van de habitatscan niet goed te overzien. Een aanvullende bomencheck in de winterperiode is aan te bevelen om een compleet beeld te krijgen van het aantal potentiële verblijfplaatsen voor boombewonende vleermuizen in het projectgebied.

De groengebieden in het projectgebied kunnen onderdeel uitmaken van essentieel foerageergebied van vleermuizen. Tevens zijn er meerdere bomenrijen en watergangen in het projectgebied aanwezig die voor vleermuizen als essentiële vliegroutes kunnen dienen. In bijlage 3 zijn de potentiële functies op kaart ingetekend.

3.2.2 GROND GEBONDEN ZOOGDIEREN

In de directe omgeving van het projectgebied is de bever bekend voor te komen. Uit 2019 en 2021 zijn meerdere waarnemingen van de bever bekend in het Algemene Veen en het Apeldoornsch Kanaal. De oevers van het Apeldoornsch Kanaal zijn deels begroeid met schietwilg, waardoor deze geschikt foerageergebied vormt voor de bever. Tijdens de habitatscan zijn langs de oever oude vraatsporen van de bever waargenomen. In de stijl oevers

kunnen mogelijk verblijfplaatsen van de bever aanwezig zijn. Beschermde functies van de bever in het projectgebied kunnen derhalve niet op voorhand worden uitgesloten.

In de omgeving van het projectgebied is de boommarter bekend voor te komen. Het eikenbos in het Algemene Veen biedt geschikt habitat voor de boommarter en kan fungeren als essentieel foerageergebied. In het gebied zijn meerdere hollen en boomholtes aanwezig, welke mogelijk geschikte verblijfplaatsen bieden voor de soort. Beschermde functies van de boommarter in het projectgebied kunnen derhalve niet op voorhand worden uitgesloten.

Direct ten noorden van het Algemene Veen is een waarneming uit 2015 van een bunzing bekend. De oevers van de poelen en de ruig begroeide industrieterreinen in het projectgebied vormen geschikt habitat voor de bunzing en kunnen deel uitmaken van essentieel foerageergebied van de soort. Tevens zijn er meerdere hollen, takkenstappels, steenstapels en andere geschikte verblijfplaatsen voor de bunzing in het projectgebied aanwezig. Op voorhand kunnen beschermde functies van de bunzing niet worden uitgesloten.

In het projectgebied en de directe omgeving van het projectgebied zijn meerdere waarnemingen van de das bekend. In het Algemene Veen zijn tijdens de habitatscan twee dassenburchten en twee holtes in de grond aangetroffen (afbeelding 3 en bijlage 5). Bij de dassenburchten zijn geen sporen van de das aangetroffen, waardoor het onduidelijk is of de burchten momenteel door de das in gebruik zijn. Het projectgebied kan onderdeel uitmaken van essentieel foerageergebied van de das. In het projectgebied zijn mogelijk beschermde functies voor de das aanwezig.

In het projectgebied zijn meerdere waarnemingen van de eekhoorn bekend. Het Algemene Veen biedt geschikt habitat voor de eekhoorn. Vanwege het aanwezige bladerdek waren de bomen ten tijde van de habitatscan niet goed te overzien. Hierdoor konden de bomen niet worden gecontroleerd op de aanwezigheid van nestlocaties van de eekhoorn. Een aanvullende bomencheck in de winterperiode is aan te bevelen om in beeld te krijgen of er nestlocaties van de eekhoorn in het projectgebied aanwezig. Het projectgebied kan tevens onderdeel uitmaken van essentieel foerageergebied van de eekhoorn. Beschermde functies van de eekhoorn kunnen derhalve niet op voorhand worden uitgesloten.

De otter is bekend voor te komen in de omgeving van het projectgebied. Het Apeldoornsch Kanaal vormt geschikt habitat voor de otters en de oevers zijn geschikt als dagrustplaats van de otter. Beschermde functies van de otter in het projectgebied kunnen op voorhand niet worden uitgesloten.

Direct buiten het projectgebied zijn meerdere waarnemingen van de steenmarter bekend. In het projectgebied zijn beschermde functies van de steenmarter aanwezig. In de schuur van Populierenlaan 12, zie bijlage 5, is een latrine van de steenmarter aangetroffen (afbeelding 4), welke wijst op een verblijfplaats van de steenmarter in de bebouwing. Het gehele industrieterrein en het Algemene Veen betreft geschikt leefgebied van de steenmarter en verspreid over het projectgebied zijn meerdere potentieel geschikte verblijfplaatsen voor de steenmarter aanwezig. Het industrieterrein en het Algemene Veen kunnen onderdeel uitmaken van functioneel leefgebied van de steenmarter.

Afbeelding 3: Dassenburcht

Afbeelding 4: Latrine steenmarter

Op circa 2,6 kilometer ten zuiden van het projectgebied is een waarneming van de waterspitsmuis bekend. Het betreft prooiresten uit een braakbal. De met riet begroeide oostelijke oevers van het Apeldoornsch Kanaal en de

oevers van de poelen in het Algemene Veen bieden geschikt habitat voor de waterspitsmuis. De waterspitsmuis kan mogelijk in het projectgebied voorkomen.

In het projectgebied zijn meerdere waarnemingen van de wezel bekend. In het projectgebied is geschikt habitat voor de hermelijn en de wezel aanwezig in de vorm van takkenrillen, stapels stortstenen en ruig begroeide (akker)randen. Dit habitat is met name aanwezig in het Algemene Veen en in de groene gebieden op het industrieterrein. De ruig begroeide zones in op het industrieterrein, het Algemene Veen en de akkerlanden ten westen van de N794 kunnen onderdeel uitmaken van functioneel leefgebied van de hermelijn en de wezel. Beschermde functies van de hermelijn en de wezel zijn derhalve op voorhand niet uit te sluiten.

In de directe omgeving van het projectgebied is het wild zwijn bekend voor te komen. Het Algemene Veen en de akkers met het aangrenzende groengebied zijn geschikt als foerageergebied voor het wild zwijn. De dicht begroeide delen in het Algemene Veen en de bospercelen ten noorden van de Koeweg zijn geschikt als rustplaats voor het wild zwijn. Beschermde functies van het wild zwijn zijn derhalve niet op voorhand uit te sluiten.

In het projectgebied is geschikt habitat aanwezig voor bij ruimtelijke ontwikkelingen vrijgestelde zoogdieren, zoals de egel, haas, konijn, ree, vos en algemene muizen. Tijdens de habitatscan is er een individu van de vos waargenomen in een dassenburcht in het Algemene Veen. Dit sluit de aanwezigheid van de das in de dassenburcht niet uit.

3.2.3 VOGELS

In de omgeving van het projectgebied zijn de boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, wespendif en de zwarte wouw bekend voor te komen. Nesten van deze soorten zijn in de provincie Gelderland jaarrond beschermd¹.

De bebouwing in het projectgebied biedt geschikte nestlocaties voor de gierzwaluw en de huismus. Tijdens de habitatscan zijn er meerdere individuen van de huismus in het projectgebied waargenomen. De bebouwing met potentieel geschikte nestlocaties voor de gierzwaluw en de huismus is op kaart ingetekend in bijlage 4.

In het projectgebied zijn beschermde functies van de kerkuil aanwezig. Tijdens de habitatscan zijn bij de bebouwing van de 1^e Industrieweg 1 sporen aangetroffen van de kerkuil, zie bijlage 5. Het betreft braakballen en meststrepen op de gevel en de draagbalken aan de buitenzijde van de bebouwing (afbeeldingen 5 en 6). Momenteel is het nog onduidelijk of het alleen een rustplek betreft, of dat de bebouwing ook onderdeel uitmaakt van een voortplantingsplek van de kerkuil.

Verspreid over het projectgebied, maar met name langs de westelijke oever van het Apeldoornsch Kanaal, is geschikt broedbiotoop voor de grote gele kwikstaart aanwezig. De hoogspanningsmasten in het projectgebied bieden geschikt broedbiotoop voor de slechtvalk. Een deel van de bebouwing in het projectgebied is geschikt als nestlocatie voor de steenuil. Jaarrond beschermde nesten van de grote gele kwikstaart, slechtvalk en de steenuil zijn derhalve niet op voorhand uit te sluiten.

Afbeelding 5: Braakbal kerkuil

Afbeelding 6: Meststrepen op gevel

¹ Provincie Gelderland, Lijst soorten met jaarrond beschermde nesten, 2021

Vanwege het aanwezige bladerdek waren de bomen ten tijde van de habitatscan niet goed te overzien. De aanwezigheid van potentieel jaarrond beschermde nesten van de boomvalk, buizerd, havik, ooievaar, ransuil, roek, sperwer, wespandief en de zwarte wouw zijn derhalve niet uit te sluiten. Een aanvullende bomencheck in de winterperiode is aan te bevelen om de aanwezigheid van potentieel jaarrond beschermde nesten aan te tonen, dan wel uit te sluiten.

Het projectgebied biedt geschikt broedbiotoop voor algemene soorten vogels, zoals de houtduif, merel, grote bonte specht en de zanglijster.

3.2.4 AMFIBIEËN

De knoflookpad is bekend voor te komen in de omgeving van het projectgebied. De soort heeft een voorkeur voor agrarisch gebied, ruderaal terrein en halfnatuurlijke graslanden, maar komt ook voor op randen van heideterrein en in poelen. Het Algemene Veen bieden geschikt voortplantingshabitat voor de soort, waardoor de aanwezigheid van beschermde functies van de soort niet op voorhand is uit te sluiten.

De poelkikker is bekend voor te komen in het projectgebied, namelijk in de poelen in het Algemene Veen. De poelen zijn geschikt als voortplantingswater en als leefgebied van de soort. De watergangen binnen het tracé bieden tevens geschikt habitat voor de poelkikker. Overwinteringsgebied is tevens verspreid in het projectgebied aanwezig in de vorm van takkenstapels, stenenstapels en ruig begroeide zones. Beschermde functies van de poelkikker zijn derhalve niet op voorhand uit te sluiten.

De vuursalamander is bekend voor te komen in de omgeving van het projectgebied. De soort komt van nature voor in het zuiden van Limburg. Waarnemingen van de vuursalamander in de omgeving van het projectgebied betreffen individuen buiten het natuurlijke verspreidingsgebied van de soort en zijn dus adventief. Adventieve individuen van de vuursalamander zijn niet strikt beschermd onder de Wet natuurbescherming. Wel blijft de zorgplicht van kracht.

Het projectgebied biedt geschikt habitat voor algemene soorten amfibieën, zoals de gewone pad en de kleine watersalamander.

3.2.5 REPTIELEN

De hazelworm is bekend voor te komen in de omgeving van het projectgebied. De soort komt voor in enigszins vochtige, met dichte vegetatie bedekte gebieden, zoals open bossen, bosranden, heide en houtwallen. Het Algemene Veen biedt geschikt habitat voor de hazelworm. Tevens is er verspreid over het projectgebied geschikt habitat aanwezig op de ruiger begroeide industrieterreinen. Beschermde functies van de hazelworm kunnen op voorhand niet worden uitgesloten.

In de omgeving van het projectgebied is de zandhagedis bekend voor te komen. De soort komt voor op zanderige en zonbeschenen plekken met een lage vegetatie. In het Algemene Veen is geschikt habitat voor de zandhagedis aanwezig. Beschermde functies van de zandhagedis kunnen op voorhand niet worden uitgesloten.

3.2.6 VISSEN

De grote modderkruiper is bekend voor te komen in de omgeving van het projectgebied. De soort komt voor in ondiepe wateren met een dikke modderlaag en veel waterplanten. De poelen in het Algemene Veen vormen geschikt leefgebied voor de grote modderkruiper. Tevens vormen de watergangen binnen het tracé geschikt habitat voor de grote modderkruiper. Beschermde functies van de grote modderkruiper in het projectgebied zijn derhalve niet op voorhand uit te sluiten.

3.2.7 ONGEWERVELDEN

In de omgeving van het projectgebied is de gevlekte witsnuitlibel bekend voor te komen. De soort komt voor in laagveenmoerassen en vegetatierijke vennen en duinplassen. De poelen het Algemene Veen vormen geschikt habitat voor de gevlekte witsnuitlibel (afbeelding 7). Beschermde functies van de gevlekte witsnuitlibel zijn op voorhand niet uit te sluiten.

De platte schijffhoren is bekend voor te komen in de omgeving van het projectgebied. De soort komt voor in zoete, heldere en schone wateren met een rijke onderwatervegetatie. De poelen in het Algemene Veen en de watergangen binnen het tracé vormen geschikt habitat voor de platte schijffhoren. Het voorkomen van de platte schijffhoren is op voorhand niet uit te sluiten.

In de omgeving van het projectgebied is de rivierrombout bekend voor te komen. Met name langs de oevers van de IJssel zijn waarnemingen van de soort bekend. De imago's komen voor in de directe nabijheid van rivieren. Het habitat van de larven bestaat uit stromingsluwe riviertrajecten, in de buurt van onbegroeide zandige oevers. Dit habitat is niet aanwezig in het projectgebied. In het projectgebied wordt geen beschermde functies voor de rivierrombout verwacht. Een enkel individu van de rivierrombout kan mogelijk wel in het projectgebied worden waargenomen.

In de omgeving van het projectgebied is de sleedoornpage bekend voor te komen. De soort komt voor langs sleedoornstruwelen, houtwallen en bosranden en is afhankelijk van de sleedoorn en enkele gecultiveerde prunussoorten als waardplanten. Binnen het tracé zijn meerdere exemplaren van de sleedoorn aanwezig, welke mogelijk voortplantingshabitat van de sleedoornpage vormen. Het voorkomen van beschermde functies van de sleedoornpage kan op voorhand niet worden uitgesloten.

3.2.8 VAATPLANTEN

De karthuiszeranjer is bekend voor te komen in de directe omgeving van het projectgebied. Het betreft waarnemingen van aangeplante exemplaren buiten het natuurlijke verspreidingsgebied van de soort. Adventieve exemplaren zijn onder de Wet natuurbescherming niet strikt beschermd.

Tijdens de habitatscan zijn er meerdere exemplaren van de Japanse duizendknoop waargenomen tegen de omheining van hoogspanningsmast 5, zie bijlage 5.

3.2.9 MOGELIJK AANWEZIGE BESCHERMDE SOORTEN EN FUNCTIES

Het projectgebied herbergt mogelijk meerdere functies voor beschermde diersoorten. In het projectgebied kunnen op basis van het aanwezige habitat de volgende soorten en functies niet op voorhand worden uitgesloten voor te komen.

Tabel 1: Te verwachten beschermde soorten en functies

Soort / soortgroep	Functies	Bescherming Wnb	Locatie	Mogelijk aanwezig in
Algemene amfibieën*	Leefgebied	Artikel 3.10, bijlage A	Gehele projectgebied	Watergangen en groenstructuren
Algemene broedvogels	Nesten	Artikel 3.1 (VR)	Gehele projectgebied	Bomen, struweel en bebouwing
Algemene vissen*	Leefgebied	Artikel 3.10, bijlage A	Gehele projectgebied	Watergangen en poelen
Algemene zoogdieren*	Vaste rust- en verblijfplaatsen	Artikel 3.10, bijlage A	Gehele projectgebied	Groenstructuren
Bever	Vaste rust- en verblijfplaatsen	Artikel 3.5 (HR, bijlage IV)	Algemene Veen	Steile oevers Apeldoornsch Kanaal
Boommarter	Vaste rust- en verblijfplaatsen Functioneel leefgebied	Artikel 3.10, bijlage A Artikel 3.10, bijlage A	Algemene Veen	Boomholtes Bosgebieden
Broedvogels (jaarrond beschermd)	Nesten (jaarrond beschermd)	Artikel 3.1 (VR)	Gehele projectgebied	Bomen, hoogspanningsmasten, bebouwing, groenstructuren en watergangen
Bunzing	Vaste rust- en verblijfplaatsen Functioneel leefgebied	Artikel 3.10, bijlage A Artikel 3.10, bijlage A	Gehele projectgebied	Onder takkenstapels, steenstapel en in ruigte Bosgebieden, akkers en ruig begroeide zones op industrieterrein
Das	Vaste rust- en verblijfplaatsen Functioneel leefgebied	Artikel 3.10, bijlage A Artikel 3.10, bijlage A	Algemene Veen en akkers	Dassenburchten Groenstructuren en akkers
Eekhoorn	Vaste rust- en verblijfplaatsen Functioneel leefgebied	Artikel 3.10, bijlage A Artikel 3.10, bijlage A	Algemene Veen	Bomen en groenstructuren
Gierzwaluw	Vaste rust- en verblijfplaatsen	Artikel 3.1 (VR)	Industrieterrein	Bebouwing met kantpannen
Grote modderkruiper	Vaste rust- en verblijfplaatsen	Artikel 3.10, bijlage A	Gehele projectgebied	Sloten in projectgebied

Soort / soortgroep	Functies	Bescherming Wnb	Locatie	Mogelijk aanwezig in
Gevlekte witsnuitlibel	Vaste rust- en verblijfplaatsen Functioneel leefgebied	Artikel 3.5 (HR, bijlage IV) Artikel 3.5 (HR, bijlage IV)	Algemeen Veen	Poelen en oevers
Hazelworm	Vaste rust- en verblijfplaatsen Functioneel leefgebied	Artikel 3.10, bijlage A	Algemeen Veen en industrieterrein	Algemene Veen en ruiger begroeide zones op industrieterrein
Hermelijn en wezel	Vaste rust- en verblijfplaatsen Functioneel leefgebied	Artikel 3.10, bijlage A Artikel 3.10, bijlage A	Gehele projectgebied	Onder ruigte, takkenstappels en in muizenholen Akkers, Algemene Veen en ruiger begroeide zones op industrieterrein.
Huismus	Vaste rust- en verblijfplaatsen Essentieel leefgebied	Artikel 3.1 (VR) Artikel 3.1 (VR)	Industrieterrein	Bebouwing met dakpannen Groenstructuren
Kerkuil	Vaste rust- en verblijfplaatsen Essentieel foerageergebied	Artikel 3.1 (VR) Artikel 3.1 (VR)	Industrieterrein Gehele projectgebied	Bebouwing industrieterrein, 1 ^e Industrieweg 1 (vastgesteld) Groenstructuren
Knoflookpad	Vaste rust- en verblijfplaatsen Functioneel leefgebied	Artikel 3.5 (HR, bijlage IV) Artikel 3.5 (HR, bijlage IV)	Algemeen Veen	Poelen en open stukken Groenstructuren en poelen
Otter	Vaste rust- en verblijfplaatsen	Artikel 3.5 (HR, bijlage IV)	Algemeen Veen	Oever Apeldoornsch Kanaal
Platte schijfhoren	Vaste rust- en verblijfplaatsen Functioneel leefgebied	Artikel 3.5 (HR, bijlage IV) Artikel 3.5 (HR, bijlage IV)	Gehele projectgebied	Poelen en watergangen
Poelkikker	Vaste rust- en verblijfplaatsen Functioneel leefgebied	Artikel 3.5 (HR, bijlage IV) Artikel 3.5 (HR, bijlage IV)	Gehele projectgebied	Poelen en watergangen
Sleedoornpage	Voortplantingsplaatsen Functioneel leefgebied	Artikel 3.10, bijlage A Artikel 3.10, bijlage A	Algemeen veen en leidingtracé	Op sleedoorns Groengebieden in projectgebied
Steenmarter	Vaste rust- en verblijfplaatsen Functioneel leefgebied	Artikel 3.10, bijlage A Artikel 3.10, bijlage A	Industrieterrein Gehele projectgebied	Schuren (vastgesteld), industrieterreinen, loodsen Groenstructuren
Vleermuis	Verblijfplaatsen Foeageergebied Vliegroutes	Artikel 3.5 (HR, bijlage IV)	Gehele projectgebied Gehele projectgebied Gehele projectgebied	Bebouwing en boomholtes Groengebieden Bomenrijen en watergangen
Waterspitsmuis	Vaste rust- en verblijfplaatsen Functioneel leefgebied	Artikel 3.10, bijlage A Artikel 3.10, bijlage A	Algemeen Veen en akkers	Oevers langs poelen
Zandhagedis	Vaste rust- en verblijfplaatsen Functioneel leefgebied	Artikel 3.5 (HR, bijlage IV)	Algemene Veen	Groenstructuren

***Bij ruimtelijke ontwikkelingen vrijgesteld van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming. Wel blijft de zorgplicht van kracht.**

3.3 EFFECTEN

Indien beschermde soorten in het projectgebied of binnen de invloedssfeer hiervan kunnen voorkomen, wordt onderzocht of de voorgenomen ontwikkeling effect heeft op deze soorten. Indien er effecten op deze soorten worden verwacht, zal worden gezocht naar compenserende of mitigerende maatregelen welke genomen kunnen worden tijdens de ontwikkeling om zo te voorkomen dat de Wet natuurbescherming wordt overtreden. Mochten deze maatregelen niet afdoende zijn, of praktisch niet in te passen in de plannen, zal mogelijk een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk zijn.

3.3.1 EFFECTEN ONTWIKKELINGEN

De te verwachten effecten op soorten en functies zijn opgedeeld in tijdelijke en permanente effecten. Deze zijn schematisch weergegeven in tabel 2.

Tijdelijke effecten

De geplande werkzaamheden gaan mogelijk gepaard met hard geluid en trillingen. Deze factoren kunnen leiden tot het verstoren van broedvogels, vleermuizen, de bever, otter, knoflookpad, poelkikker, zandhagedis, gevlekte witsnuitlibel en de platte schijfhoren.

Indien er in de actieve periode van vleermuizen (globaal maart – november) gebruik wordt gemaakt van nachtelijke lichtbronnen, kunnen er mogelijk negatieve effecten optreden op essentieel foerageergebied en essentiële vliegroutes van vleermuizen.

Permanente effecten

Om de plannen voor het projectgebied te realiseren zal groen en struweel worden verwijderd. Indien dit plaatsvindt tijdens het broedseizoen van vogels (globaal 15 maart – 31 augustus), kunnen algemene soorten broedvogels worden gedood.

Er zijn mogelijk jaarrond beschermde nesten aanwezig in de bomen in het projectgebied. Indien er tijdens de werkzaamheden bomen worden verwijderd, kunnen jaarrond beschermde nesten van de boomvalk, buizerd, havik, ooievaar, ransuil, roek, sperwer, wespandief en de zwarte wouw worden vernietigd en kunnen er individuen van deze soorten worden gedood.

Als gevolg van de geplande werkzaamheden kunnen jaarrond beschermde nesten van de grote gele kwikstaart worden vernietigd en kunnen individuen worden verstoord en gedood.

Er zijn mogelijk jaarrond beschermde nestlocaties van de slechtvalk aanwezig op de stroommasten in het projectgebied. Wanneer de stroommasten worden verwijderd, kunnen jaarrond beschermde nestlocaties van de slechtvalk worden vernietigd en kunnen er individuen van de slechtvalk worden gedood.

Als tijdens de werkzaamheden bebouwing wordt geamoveerd, kunnen verblijfplaatsen van de steenmarter en vleermuizen en jaarrond beschermde nestlocaties van de gierzwaluw, huismus, kerkuil en de steenuil worden vernietigd. Daarnaast kunnen tijdens de werkzaamheden individuen deze soorten worden gedood.

Indien er bomen met holtes worden verwijderd, kunnen verblijfplaatsen van de boommarter, steenmarter en boombewonende vleermuizen, en nesten van de eekhoorn worden vernietigd. Tevens kunnen er individuen van deze soorten worden gedood.

Als er bomenrijen of groenstructuren worden verwijderd en watergangen worden gedempt, kunnen essentiële vliegroutes van vleermuizen en delen van essentieel foerageergebied worden vernietigd.

Verspreid over het projectgebied zijn takkenstapels, steenstapels en ruig begroeide zones aanwezig. Indien deze worden verwijderd, kunnen verblijfplaatsen van de boommarter, bunzing, hazelworm, knoflookpad, poelkikker, steenmarter en de wezel worden vernietigd en kunnen individuen van deze soorten worden gedood.

Wanneer de industrieterreinen worden verwijderd, kan essentieel leefgebied van de kerkuil en de steenmarter worden vernietigd.

Indien er exemplaren van de sleedoorn in het projectgebied worden verwijderd, kunnen individuen van de sleedoornpage worden gedood en kunnen er voortplantingsplaatsen van de sleedoornpage worden vernietigd.

Als er werkzaamheden plaatsvinden in het Algemene Veen, kunnen verblijfplaatsen en delen van functioneel leefgebied van de bever, bunzing, das, otter, steenmarter, waterspitsmuis, wezel, knoflookpad, poelkikker, hazelworm, zandhagedis, grote modderkruiper, gevlekte witsnuitlibel, platte schijfhoren en de sleedoornpage worden vernietigd en kunnen individuen van deze soorten worden gedood.

Wanneer er watergangen worden gedempt, kunnen verblijfplaatsen en delen van functioneel leefgebied van de gevlekte witsnuitlibel, grote modderkruiper, platte schijfhoren, poelkikker en de waterspitsmuis worden vernietigd en kunnen individuen van deze soorten worden gedood.

Tabel 2: Mogelijke effecten op beschermde soorten

Soort / soortgroep	Effect	Verbodsbepaling
Bever	Opzettelijk doden Opzettelijk verstoren Opzettelijk vernielen / beschadigen verblijfplaats	Artikel 3.5 (HR, bijlage IV) Lid 1 Artikel 3.5 (HR, bijlage IV) Lid 2 Artikel 3.5 (HR, bijlage IV) Lid 4
Boommarter	Opzettelijk doden Opzettelijk vernielen / beschadigen verblijfplaats	Artikel 3.10, Lid 1a Artikel 3.10, Lid 1b
Broedvogels	Opzettelijk doden Opzettelijk vernielen / beschadigen nest Opzettelijk verstoren	Artikel 3.1 (VR) Lid 1 Artikel 3.1 (VR) Lid 2 Artikel 3.1 (VR) Lid 4
Bunzing	Opzettelijk doden Opzettelijk vernielen / beschadigen verblijfplaats	Artikel 3.10, Lid 1a Artikel 3.10, Lid 1b
Das	Opzettelijk doden Opzettelijk verstoren Opzettelijk vernielen / beschadigen verblijfplaats	Artikel 3.5 (HR, bijlage IV) Lid 1 Artikel 3.5 (HR, bijlage IV) Lid 2 Artikel 3.5 (HR, bijlage IV) Lid 4
Eekhoorn	Opzettelijk doden Opzettelijk vernielen / beschadigen verblijfplaats	Artikel 3.10, Lid 1a Artikel 3.10, Lid 1b
Gevlekte witsnuitlibel	Opzettelijk doden Opzettelijk verstoren Opzettelijk vernielen / beschadigen verblijfplaats	Artikel 3.5 (HR, bijlage IV) Lid 1 Artikel 3.5 (HR, bijlage IV) Lid 2 Artikel 3.5 (HR, bijlage IV) Lid 4
Grote modderkruiper	Opzettelijk doden Opzettelijk vernielen / beschadigen verblijfplaats	Artikel 3.10, Lid 1a Artikel 3.10, Lid 1b
Gierzwaluw	Opzettelijk doden Opzettelijk vernielen / beschadigen nest Opzettelijk verstoren	Artikel 3.1 (VR) Lid 1 Artikel 3.1 (VR) Lid 2 Artikel 3.1 (VR) Lid 4
Hazelworm	Opzettelijk doden Opzettelijk vernielen / beschadigen verblijfplaats	Artikel 3.10, Lid 1a Artikel 3.10, Lid 1b
Hermelijn en wezel	Opzettelijk doden Opzettelijk vernielen / beschadigen verblijfplaats	Artikel 3.10, Lid 1a Artikel 3.10, Lid 1b
Huismus	Opzettelijk doden Opzettelijk vernielen / beschadigen nest Opzettelijk verstoren	Artikel 3.1 (VR) Lid 1 Artikel 3.1 (VR) Lid 2 Artikel 3.1 (VR) Lid 4
Kerkuil	Opzettelijk doden Opzettelijk vernielen / beschadigen nest Opzettelijk verstoren	Artikel 3.1 (VR) Lid 1 Artikel 3.1 (VR) Lid 2 Artikel 3.1 (VR) Lid 4
Knoflookpad	Opzettelijk doden Opzettelijk verstoren Opzettelijk vernielen / beschadigen verblijfplaats	Artikel 3.5 (HR, bijlage IV) Lid 1 Artikel 3.5 (HR, bijlage IV) Lid 2 Artikel 3.5 (HR, bijlage IV) Lid 4
Otter	Opzettelijk doden Opzettelijk verstoren Opzettelijk vernielen / beschadigen verblijfplaats	Artikel 3.5 (HR, bijlage IV) Lid 1 Artikel 3.5 (HR, bijlage IV) Lid 2 Artikel 3.5 (HR, bijlage IV) Lid 4
Platte schijfhoren	Opzettelijk doden Opzettelijk verstoren Opzettelijk vernielen / beschadigen verblijfplaats	Artikel 3.5 (HR, bijlage IV) Lid 1 Artikel 3.5 (HR, bijlage IV) Lid 2 Artikel 3.5 (HR, bijlage IV) Lid 4
Poelkikker	Opzettelijk doden Opzettelijk verstoren Opzettelijk vernielen / beschadigen verblijfplaats	Artikel 3.5 (HR, bijlage IV) Lid 1 Artikel 3.5 (HR, bijlage IV) Lid 2 Artikel 3.5 (HR, bijlage IV) Lid 4

Soort / soortgroep	Effect	Verbodsbepaling
Sleedoornpage	Opzettelijk doden Opzettelijk vernielen / beschadigen voortplantingsplaats	Artikel 3.10, Lid 1a Artikel 3.10, Lid 1b
Steenmarter	Opzettelijk doden Opzettelijk vernielen / beschadigen verblijfplaats	Artikel 3.10, Lid 1a Artikel 3.10, Lid 1b
Vleermuizen	Opzettelijk doden Opzettelijk verstoren Opzettelijk vernielen / beschadigen verblijfplaats	Artikel 3.5 (HR, bijlage IV) Lid 1 Artikel 3.5 (HR, bijlage IV) Lid 2 Artikel 3.5 (HR, bijlage IV) Lid 4
Waterspitsmuis	Opzettelijk doden Opzettelijk vernielen / beschadigen verblijfplaats	Artikel 3.10, Lid 1a Artikel 3.10, Lid 1b
Zandhagedis	Opzettelijk doden Opzettelijk verstoren Opzettelijk vernielen / beschadigen verblijfplaats	Artikel 3.5 (HR, bijlage IV) Lid 1 Artikel 3.5 (HR, bijlage IV) Lid 2 Artikel 3.5 (HR, bijlage IV) Lid 4

3.4 AANBEVELINGEN TEN AANZIEN VAN DE WET NATUURBESCHERMING

3.4.1 AANVULLENDE INVENTARISATIES PROJECTGEBIED

Het projectgebied herbergt mogelijk functies voor beschermde soorten (tabel 3). Of en waar deze zich in het projectgebied bevinden is nog onbekend. Afhankelijk van de precieze werkzaamheden is het is aan te bevelen nader onderzoek uit te laten voeren naar de aanwezigheid van beschermde functies van deze soorten. Het onderzoek naar vleermuizen dient afgestemd te zijn op de verwachte aanwezigheid van de franjestaart, gewone baardvleermuis, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, kleine dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, tweekleurige vleermuis en de watervleermuis. Het onderzoek naar jaarrond beschermde nesten dient afgestemd te zijn op de mogelijke aanwezigheid van boomvalk, buizerd, havik, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, wespindief en de zwarte wouw.

Tabel 3: Mogelijk aanwezige functies beschermde soorten

Soort / soortgroep	Functies
Broedvogels (jaarrond beschermd)	Nesten (jaarrond beschermd)
Bever	Vaste rust- en verblijfplaatsen
Boommarter	Vaste rust- en verblijfplaatsen Functioneel leefgebied
Bunzing	Vaste rust- en verblijfplaatsen Functioneel leefgebied
Das	Vaste rust- en verblijfplaatsen Functioneel leefgebied
Eekhoorn	Vaste rust- en verblijfplaatsen Functioneel leefgebied
Gierzwaluw	Vaste rust- en verblijfplaatsen
Gevlekte witsnuitlibel	Vaste rust- en verblijfplaatsen Functioneel leefgebied
Grote modderkruiper	Vaste rust- en verblijfplaatsen Functioneel leefgebied
Hazelworm	Vaste rust- en verblijfplaatsen Functioneel leefgebied
Hermelijn en wezel	Vaste rust- en verblijfplaatsen Functioneel leefgebied
Huismus	Vaste rust- en verblijfplaatsen Essentieel leefgebied
Kerkuil	Vaste rust- en verblijfplaatsen Functioneel leefgebied
Knoflookpad	Vaste rust- en verblijfplaatsen Functioneel leefgebied
Otter	Vaste rust- en verblijfplaatsen
Platte schijfhoren	Vaste rust- en verblijfplaatsen Functioneel leefgebied

Soort / soortgroep	Functies
Poelkikker	Vaste rust- en verblijfplaatsen Functioneel leefgebied
Sleedoornpage	Voortplantingsplaatsen Functioneel leefgebied
Steenmarter	Vaste rust- en verblijfplaatsen Functioneel leefgebied
Vleermuizen	Voerageergebied Verblijfplaatsen Vliegroutes
Waterspitsmuis	Vaste rust- en verblijfplaatsen Functioneel leefgebied
Zandhagedis	Vaste rust- en verblijfplaatsen Functioneel leefgebied

3.4.2 MITIGERENDE MAATREGELEN

Om overtreding op de Wet natuurbescherming te voorkomen dient het volgende in acht te worden genomen.

- In de bebouwing in het projectgebied zijn mogelijk jaarrond beschermde nestlocaties van de huismus, gierzwaluw, kerkuil en de steenuil aanwezig. Tevens zijn er mogelijk jaarrond beschermde nesten van de boomvalk, buizerd, havik, ooievaar, ransuil, roek, sperwer, wespandief en de zwarte wouw aanwezig in bomen die worden gekapt of die zich binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden bevinden. Mogelijk zijn er jaarrond beschermde nesten van de grote gele kwikstaart in het projectgebied aanwezig. Ten slotte kunnen er jaarrond beschermde nesten van de slechtvalk aanwezig zijn op de stroommasten. Na aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van nestlocaties zullen (indien nestlocaties aanwezig zijn) nader te specificeren mitigerende maatregelen getroffen dienen te worden.
- In het projectgebied zijn sleedoorns aanwezig, welke mogelijk als voortplantingsplaats voor de sleedoornpage dienen. Indien er sleedoorn worden verwijderd, is onderzoek naar de aanwezigheid van de sleedoornpage noodzakelijk alvorens de werkzaamheden kunnen plaatsvinden.
- Er zijn mogelijk verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig binnen het projectgebied. Na aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen zullen (indien verblijfplaatsen aanwezig zijn) nader te specificeren mitigerende maatregelen getroffen dienen te worden.
- Verspreid over het projectgebied zijn mogelijk verblijfplaatsen en delen van functioneel leefgebied van beschermde soorten aanwezig, welke zijn weergegeven in tabel 3. Als gevolg kunnen deze functies worden aangetast en kunnen beschermde soorten worden verstoord. Afhankelijk van de exacte aard en de locatie van de geplande werkzaamheden, is aanvullend onderzoek naar beschermde functies van deze soorten noodzakelijk, alvorens de werkzaamheden doorgang kunnen vinden.
- Om de plannen voor het projectgebied te realiseren zullen bomen en struweel worden verwijderd. Het is aan te bevelen het verwijderen van bomen en struweel buiten het broedseizoen van vogels (globaal 15 maart - 31 augustus) uit te voeren. De vermelde periode is niet leidend, elk broedgeval is beschermd. Ook broedgevallen buiten deze periode mogen niet verstoord worden. Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen plaats moeten vinden dient een aanvullende inspectie op broedvogels door een ecooloog te worden uitgevoerd om overtredingen te voorkomen.
- De werkzaamheden dienen, richting te handhaven groen, in één richting te worden uitgevoerd waardoor aanwezige fauna voor de werkzaamheden uit kunnen vluchten.

3.4.3 ONTHEFFING WET NATUURBESCHERMING

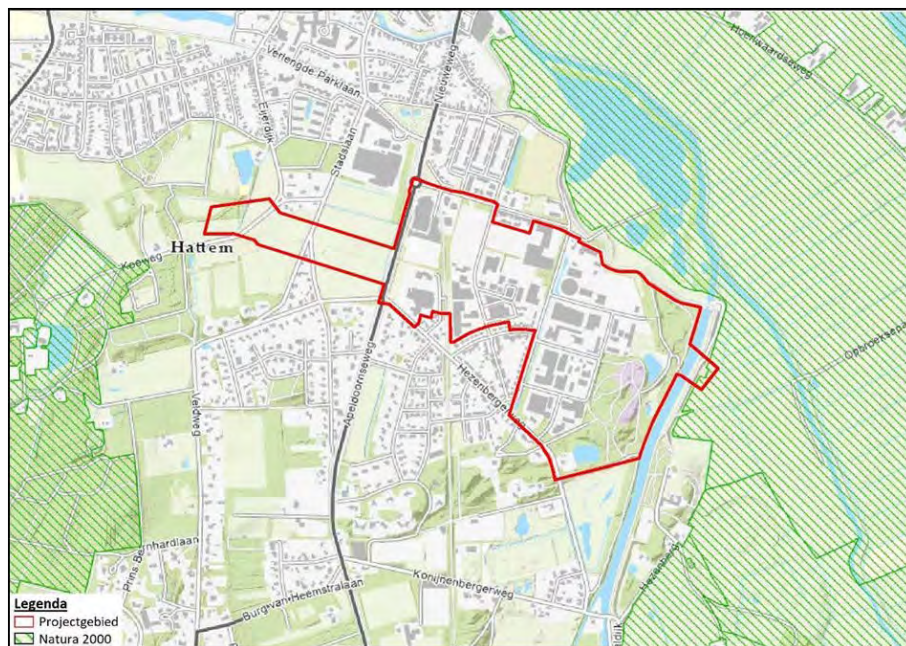
De noodzaak voor een ontheffing van de verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming kan op voorhand niet worden uitgesloten. Uit aanvullende onderzoeken zal moeten blijken of er beschermde functies of dieren in het projectgebied voorkomen en welke negatieve effecten met de werkzaamheden mogelijk gepaard gaan. Indien aanvullende inventarisaties aantonen dat het projectgebied functies bevat voor beschermde soorten en verstoring

niet voorkomen kan worden, dient een ontheffing van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd. Hier kunnen voorwaarden in de vorm van mitigerende maatregelen aan verbonden zijn.

4 GEBIEDSBESCHERMING

4.1 NATURA 2000-GEBIEDEN

Binnen het projectgebied zijn beschermde natuurgebieden aanwezig. In het oosten van het projectgebied is een gedeelte van het Natura 2000-gebied 'Rijntakken' gelegen (zie afbeelding 7). Op circa 200 meter ten westen van het projectgebied is Natura 2000-gebied 'Veluwe' gelegen.

Afbeelding 7: Projectgebied ten opzichte van Natura 2000 (geoportaal.gelderland.nl)

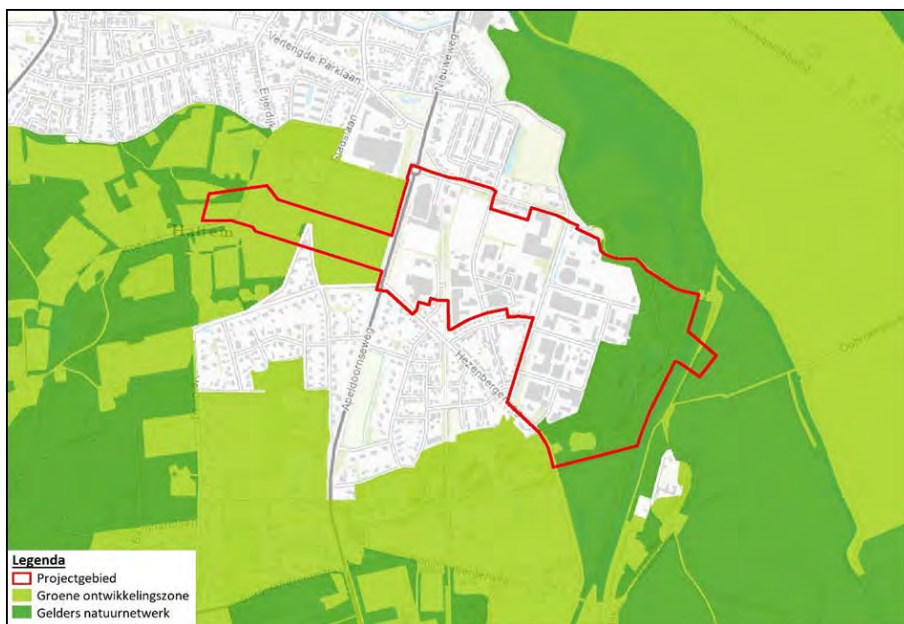
4.2 EFFECTEN NATURA 2000-GEBIEDEN

Ruimtelijke ontwikkelingen kunnen een toename in stikstofemissie tot gevolg hebben. Met de geplande ontwikkeling in het projectgebied is een toename in emissie van stikstof te verwachten. De emissie van stikstof is onder te verdelen in de emissie tijdens de bouwfase en de emissie in de gebruiksfase. In de Wnb (artikel 2.9a) is een partiële vrijstelling geïntroduceerd van de Natura 2000-vergunningplicht voor de gevolgen van stikstofdepositie door activiteiten van de bouwsector. Voor de realisatiefase van het amoveren en realiseren van bouwwerken is vanaf 1 juli 2021 geen vergunning benodigd. Het projectgebied grenst aan een Natura 2000-gebied. In de gebruiksfase kan er bijvoorbeeld mogelijk sprake zijn van een toename in het aantal verkeerbewegingen of een toename van het verbruik van gas. Doordat het projectgebied zich op een korte afstand van een Natura 2000-gebied bevindt en ontwikkelingen kunnen leiden tot een toename in stikstofemissie in de gebruiksfase, is er een berekening van de stikstofdepositie in de gebruiksfase met behulp van de "AERIUS Calculator" benodigd om uitsluitsel te geven of de werkzaamheden een effect hebben op Natura 2000-gebieden.

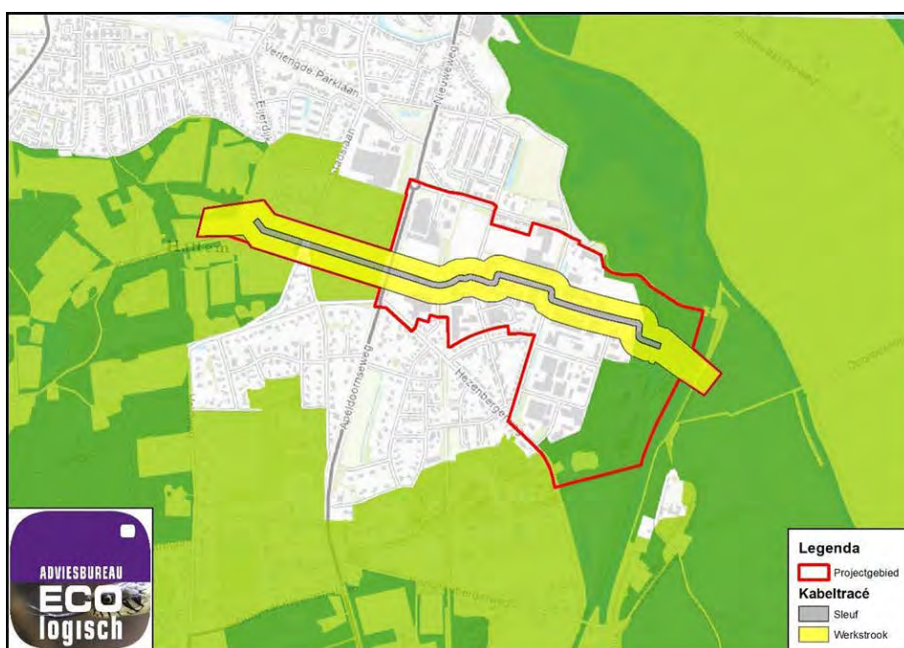
In het oosten van het projectgebied ligt een gedeelte van Natura 2000-gebied 'Rijntakken'. Indien de werkstrook wordt aangelegd binnen de grenzen van het Natura 2000-gebied, is een passende beoordeling noodzakelijk alvorens de werkzaamheden plaats kunnen vinden.

4.3 NATUUR NETWERK NEDERLAND

In het projectgebied zijn delen van het Gelders natuurnetwerk (GNN) en de Groene ontwikkelingszone (GO) gelegen (zie afbeelding 8). Het betreft met name delen uit Kernkwaliteit deelgebied 'Wezep – Hattem – Wapenveld' (gebiedsnummer 169). In het oosten van het projectgebied is ook een gedeelte van Kernkwaliteit deelgebied 'Hoenwaard' (gebiedsnummer 155) gelegen.

Afbeelding 8: Projectgebied ten opzichte van GNN en GO (geoportaal.gelderland.nl)

Afbeelding 9: Ligging kabeltracé ten opzichte van GNN en GO (geoportaal.gelderland.nl)

4.4 EFFECTEN NATUUR NETWERK NEDERLAND

De geplande locatie het kabeltracé bevindt zich deels binnen de grenzen van het Gelders natuurnetwerk en de Groene ontwikkelingszone (zie afbeelding 9). Bij de uitvoer van de plannen mogen er geen activiteiten plaatsvinden die per saldo een negatief effect hebben op het NNN. Indien de kwaliteit van het NNN als gevolg van de geplande werkzaamheden negatief wordt beïnvloed, of de werkzaamheden leiden tot oppervlakteverlies van het NNN, is toetsing in het kader van het NNN noodzakelijk alvorens de geplande werkzaamheden doorgang kunnen vinden.

5 HOUTOPSTANDEN

In de Wet natuurbescherming zijn houtopstanden van minimaal 10 are en bomenrijen van meer dan 20 bomen buiten de bebouwde komgrenzen in het kader van de Wet natuurbescherming beschermt. Indien er kapwerkzaamheden van houtopstanden plaatsvinden welke zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming, is een kapmelding bij de Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland verplicht.

De houtopstanden in het projectgebied liggen voor een deel buiten de door de gemeenteraad van Hattem vastgestelde bebouwde kom in het kader van de Boswet (zie afbeelding 10). Krachtens artikel 9.9, eerste lid van de Wet natuurbescherming zijn besluiten als bedoeld in artikel 1, vijfde lid, van de Boswet (vaststelling grenzen bebouwde kom houtopstanden) geldig als besluiten als bedoeld in artikel 4.1, onderdeel a van de Wet natuurbescherming. Derhalve zijn de door de gemeenteraad van Hattem vastgestelde bebouwde komgrenzen in het kader van de Boswet geldig als bebouwde komgrenzen in het kader van de Wet natuurbescherming.

Uitzonderingen die niet onder de Wet natuurbescherming vallen zijn:

- b.** houtopstanden op erven of in tuinen;
- c.** fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- d.** naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
- e.** kweekgoed;
- f.** uit populieren of wilgen bestaande:
 - 1. wegbeplantingen;
 - 2. beplantingen langs waterwegen, en
 - 3. eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- g.** het dunnen van een houtopstand;
- h.** uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij:
 - 1. ten minste eens per tien jaar worden geoogst;
 - 2. bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en
 - 3. zijn aangelegd na 1 januari 2013.

De houtopstanden welke in het projectgebied, maar buiten de bebouwde komgrenzen zijn gelegen, vallen niet onder de uitzonderingen uit artikel 4.1 van de Wet natuurbescherming. Indien er tijdens de werkzaamheden houtopstanden worden gekapt met een oppervlakte van 10 are of bomenrijen worden gekapt van ten minste 21 bomen, is een kapmelding verplicht bij de provincie Gelderland verplicht.

Voor het indienen van de kapmelding bij de provincie Gelderland gelden enkele voorwaarden:

- De kapmelding dient tenminste 6 weken, maar niet meer dan een jaar ingediend te worden voordat de houtopstanden gekapt worden.
- Na het kappen van de houtopstand, dienen er binnen drie jaar hetzelfde areaal aan nieuwe bomen te zijn aangeplant.
- De eigenaar van de houtopstanden dient op de hoogte te zijn van de voorgenomen kap.

Indien aan deze voorwaarden niet voldaan kan worden, is het aanvragen van een ontheffing verplicht.

Afbeelding 10: Bebouwde komgrenzen i.h.k.v. de Boswet (zoek.officielebekendmakingen.nl)

6.1 CONCLUSIES

De bebouwing in het projectgebied bieden mogelijkheden voor verblijfplaatsen van de steenmarter en gebouwbewonende vleermuizen. De bebouwing biedt tevens mogelijkheden voor nestlocaties van de gierzwaluw, huismus, kerkuil en de steenuil. Tijdens de habitatscan zijn beschermde functies van de kerkuil en de steenmarter aangetroffen.

In de bomen in het projectgebied zijn mogelijk jaarrond beschermde nesten van vogels aanwezig. In de bomen zijn daarnaast holtes aanwezig die door boombewonende vleermuizen als verblijfplaats kunnen worden gebruikt. Op de hoogspanningsmasten in het projectgebied zijn mogelijk jaarrond beschermde nesten van de slechtvalk aanwezig.

De groenstructuren, watergangen en groengebieden in het gehele projectgebied bieden mogelijkheden voor beschermde functies van een groot aantal soorten, welke zijn weergegeven in tabel 4. Het projectgebied biedt daarnaast geschikt habitat voor verschillende algemene, provinciaal vrijgestelde soorten.

In de Wnb (artikel 2.9a) is een partiële vrijstelling geïntroduceerd van de Natura 2000- vergunningplicht voor de gevolgen van stikstofdepositie door activiteiten van de bouwsector. Voor de realisatiefase van het amoveren en realiseren van bouwwerken is vanaf 1 juli 2021 geen vergunning benodigd. Doordat het projectgebied zich op een korte afstand van een Natura 2000-gebied bevindt en ontwikkelingen kunnen leiden tot een toename in stikstofemissie in de gebruiksfase, is er een berekening van de stikstofdepositie in de gebruiksfase met behulp van de "AERIUS Calculator" benodigd om uitsluitsel te geven of de werkzaamheden een effect hebben op Natura 2000-gebieden.

De geplande locatie het kabeltracé bevindt zich deels binnen de grenzen van het Gelders natuurnetwerk en de Groene ontwikkelingszone. Bij de uitvoer van de plannen mogen er geen activiteiten plaatsvinden die per saldo een negatief effect hebben op het NNN. Indien de kwaliteit van het NNN als gevolg van de geplande werkzaamheden negatief wordt beïnvloed, of de werkzaamheden leiden tot oppervlakteverlies van het NNN, is een toetsing in het kader van het NNN noodzakelijk alvorens de geplande werkzaamheden doorgang kunnen vinden.

Een deel van de te kappen bomen bevindt zich buiten de door de gemeenteraad van Hattem vastgestelde bebouwde kom. Voor deze bomen zijn de bepalingen uit de Wet natuurbescherming betreffend houtopstanden van toepassing. Indien er een rij van 20 bomen en een oppervlakte van 10 are of meer wordt gekapt, dient er een kapmelding bij de provincie Gelderland te worden ingediend.

6.2 AANBEVELINGEN

De bebouwing in het projectgebied bieden mogelijkheden voor verblijfplaatsen van de steenmarter en gebouwbewonende vleermuizen. De bebouwing biedt tevens mogelijkheden voor nestlocaties van de gierzwaluw, huismus, kerkuil en de steenuil. Afhankelijk van de locatie en de aard van de werkzaamheden is er voor de bebouwing nader onderzoek naar de gierzwaluw, huismus, kerkuil, steenmarter, steenuil en gebouwbewonende vleermuizen benodigd. Het onderzoek naar verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen dient afgestemd te zijn op de aanwezigheid van de gewone baardvleermuis, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, kleine dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, ruige dwergvleermuis en de tweekleurige vleermuis. Paarverblijfplaatsen van de tweekleurige vleermuis bevinden zich alleen in hoge (flat)gebouwen. Door het ontbreken van hoge bebouwing in het projectgebied, worden er geen paarverblijfplaatsen van de tweekleurige vleermuis verwacht.

Het is aan te bevelen een bomencheck uit te voeren teneinde de aanwezigheid van potentieel jaarrond beschermde nesten van vogels, nestlocaties van de eekhoorn en boomholtes in het projectgebied vast te stellen. De bomencheck dient uitgevoerd te worden in de winterperiode, wanneer er geen blad aan de bomen zit. Indien er potentieel jaarrond beschermde nesten van vogels worden aangetroffen is er nader onderzoek naar broedvogels benodigd. Indien er in de winterperiode holtes worden aangetroffen in de bomen die worden gekapt, is er nader onderzoek naar verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen benodigd. Het onderzoek naar verblijfplaatsen

van boombewonende vleermuizen dient gericht te zijn op de franjestaart, gewone baardvleermuis, gewone grootoorvleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en de watervleermuis.

De aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van de grote gele kwikstaart in het projectgebied kan niet worden uitgesloten. Op de hoogspanningsmasten in het projectgebied zijn mogelijk jaarrond beschermde nesten van de slechtvalk aanwezig. Onderzoek naar de aanwezigheid van jaarrond beschermde nestlocaties van de grote gele kwikstaart en de slechtvalk is noodzakelijk alvorens de hoogspanningsmasten kunnen worden verwijderd.

Indien er watergangen worden gedempt, is onderzoek naar verblijfplaatsen en functioneel leefgebied van de gevlekte witsnuitlibel, grote modderkruiper, platte schijfhoren, poelkikker en de waterspitsmuis noodzakelijk alvorens de werkzaamheden plaats kunnen vinden.

Afhankelijk van de exacte werkzaamheden die plaatsvinden in het Algemene Veen, is onderzoek naar verblijfplaatsen en functioneel leefgebied van de bever, bunzing, das, otter, steenmarter, waterspitsmuis, wezel, knoflookpad, poelkikker, hazelworm, zandhagedis, grote modderkruiper, gevlekte witsnuitlibel, platte schijfhoren en de sleedoornpage noodzakelijk.

Indien er exemplaren van de sleedoorn worden verwijderd, is onderzoek naar de aanwezigheid van de sleedoornpage noodzakelijk.

Het is aan te bevelen de werkzaamheden buiten het broedseizoen van vogels (globaal 15 maart – 1 augustus) uit te voeren. Indien de werkzaamheden in het broedseizoen van vogels plaatsvinden kunnen mogelijke nestlocaties van algemene broedvogels worden vernietigd. De vermelde periode is niet leidend, elk broedgeval is beschermd. Ook broedgevallen buiten deze periode mogen niet verstoord worden. Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen plaats moeten vinden dient een aanvullende inspectie op broedvogels door een ecooloog te worden uitgevoerd om overtredingen te voorkomen.

Tijdens grondverzet kunnen er mogelijk individuen van de algemene amfibieën, vissen en zoogdieren worden gedood. Er dienen maatregelen te worden getroffen om het doden van algemene amfibieën en zoogdieren te voorkomen.

Tabel 4: Te verwachten beschermde soorten en aanbevolen inventarisaties

Soort / soortgroep	Aanvullend onderzoek	Onderzoeksperiode
Algemene broedvogels	Nesten, indien niet buiten het broedseizoen gewerkt wordt	1 maart – 31 augustus
Bever	Vaste rust- en verblijfplaatsen	1 november – 30 april
Boommarter	Verblijfplaatsen Voortplantingsplaatsen Functioneel leefgebied	1 oktober – 1 april 15 maart – 15 juni 15 maart – 15 augustus
Broedvogels met jaarrond beschermde nesten	Nestlocaties	1 februari – 31 augustus
Bunzing	Vaste rust- en verblijfplaatsen Functioneel leefgebied	1 maart – 31 augustus
Das	Vaste rust- en verblijfplaatsen Functioneel leefgebied	1 januari – 31 december
Eekhoorn	Vaste rust- en verblijfplaatsen Functioneel leefgebied	Winterperiode 1 januari – 31 december
Gevlekte witsnuitlibel	Voortplantingshabitat en leefgebied	1 mei – 15 juni
Gierzwaluw	Nesten	1 juni – 15 juli
Grote modderkruiper	Inventarisatie met schepnet	1 maart – 30 juni
Hazelworm	Vaste rust- en verblijfplaatsen	1 juni – 30 september
Hermelijn en wezel	Vaste rust- en verblijfplaatsen Functioneel leefgebied	1 maart – 31 augustus
Kerkuil	Vaste rust- en verblijfplaatsen Essentieel foerageergebied	1 februari – 31 augustus 1 februari – 31 augustus
Huismus	Nesten en functioneel leefgebied	1 april – 15 mei

Soort / soortgroep	Aanvullend onderzoek	Onderzoeksperiode
Knoflookpad	Kooractiviteit Larven Zichtwaarnemingen juvenielen	1 april – 31 mei 1 juni – 31 juli 1 juli – 30 september
Platte schijfhoren	Leefgebied	1 juni – 31 augustus
Poelkikker	Voortplantingsbiotoop Zichtwaarnemingen adulten	1 mei – 31 juli 1 mei – 30 september
Sleedoornpage	Ei-afzet op sleedoorn	1 november – 31 maart
Steenmarter	Vaste rust- en verblijfplaatsen Functioneel leefgebied	1 mei – 31 augustus
Vleermuizen	Zomer- en kraamverblijfplaatsen	15 mei – 15 juli
Vleermuizen	Paarverblijfplaats(en) en zwermplaatsen	15 augustus – 1 oktober
Vleermuizen	Winterverblijfplaatsen	1 december – 28 februari
Vleermuizen	Foerageergebied en vliegroutes	15 april – 1 oktober
Waterspitsmuis	Leefgebied	1 augustus – 31 oktober
Zandhagedis	Vaste rust- en verblijfplaatsen Functioneel leefgebied	15 april – 30 september

7 LITERATUUR

BIJ12 2017, Kennisdocument bever, versie 1.0, BIJ12 juli 2017.

BIJ12 2017, Kennisdocument buizerd, versie 1.0, BIJ12 juli 2017.

BIJ12 2017, Kennisdocument das, versie 1.0, BIJ12 juli 2017.

BIJ12 2017, Kennisdocument gewone dwergvleermuis, versie 1.0, BIJ12 juli 2017.

BIJ12 2017, Kennisdocument gewone grootoorvleermuis, versie 1.0, BIJ12 juli 2017.

BIJ12 2017, Kennisdocument gierzwaluw, versie 1.0, BIJ12 juli 2017.

BIJ12 2017, Kennisdocument grote modderkruiper, versie 1.0, BIJ12 juli 2017.

BIJ12 2017, Kennisdocument huismus, versie 1.0, BIJ12 juli 2017.

BIJ12 2017, Kennisdocument kerkuil, versie 1.0, BIJ12 juli 2017.

BIJ12 2017, Kennisdocument poelkikker, versie 1.0, BIJ12 juli 2017.

BIJ12 2017, Kennisdocument rosse vleermuis, versie 1.0, BIJ12 juli 2017.

BIJ12 2017, Kennisdocument steenuil, versie 1.0, BIJ12 juli 2017.

BIJ12 2017, Kennisdocument watervleermuis, versie 1.0, BIJ12 juli 2017.

BIJ12 2017, Kennisdocument zandhagedis, versie 1.0, BIJ12 juli 2017.

Dietz, C., O. von Helversen & D. Nill, 2011, Vleermuizen, Tirion Natuur uitgevers BV, Baarn.

Netwerk Groene Bureaus, Soorteninventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming, juli 2017.

RAVON, Van Diepenbeek en van Delft, Het waarnemen van amfibieën en reptielen, oktober 2006

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2020). Vleermuisprotocol 2021, oktober 2020.

Internet

NDFF

geoportaal.gelderland.nl/portaal/apps/webappviewer/index.html?id=7ee7f076e44b48f18d36528e9f9d1d87

geoportaal.gelderland.nl/portaal/apps/webappviewer/index.html?id=6b1adc4e421a4c7ebcb84d7c12cb7af6

www.gbif.org

www.piscaria.nl

www.provinciaalgeoregister.nl/georegister/

www.ravon.nl

www.stowa.nl (limnodata neerlandica)

www.synbiosys.alterra.nl/natura2000

www.telmee.nl

www.verspreidingsatlas.nl

Bijlage 1: Foto-impressie

Bijlage 2: Tabel mogelijk aanwezige soorten

Tabel 1: Overzicht beschermde soorten in de omgeving van projectgebied

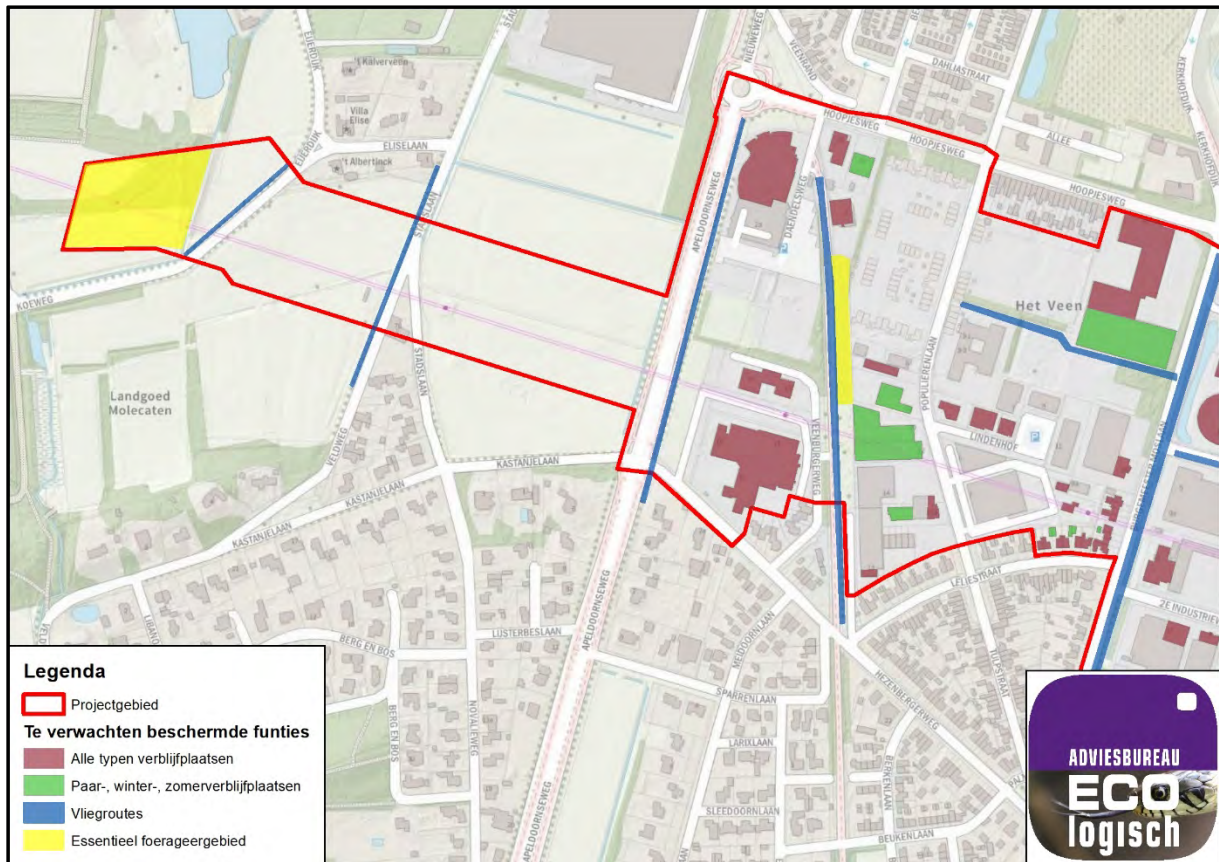
Soortgroep	Naam	Bescherming	Afstand
Amfibieën	bastaardkikker ¹	Wnb A	< 2km*
Amfibieën	bruine kikker ¹	Wnb A	< 1km
Amfibieën	gewone pad ¹	Wnb A	< 5km*
Amfibieën	kleine watersalamander ¹	Wnb A	< 3km*
Amfibieën	knoflookpad	HR IV & Bern II	< 5km
Amfibieën	poelkikker	HR IV	< 2km*
Amfibieën	vuursalamander	Wnb A	< 5km
Ongewervelden	gevlekte witsnuitlibel	HR IV & Bern II	< 5km
Ongewervelden	platte schijfhoren	HR IV	< 4km
Ongewervelden	rivierrombout	HR IV & Bern II	< 5km
Ongewervelden	sleedoornpage	Wnb A	< 5km
Reptielen	hazelworm	Wnb A	< 5km
Reptielen	zandhagedis	HR IV & Bern II	< 5km
Vaatplanten	karthuizeranjer	Wnb B	< 5km
Vissen	grote modderkruiper	Wnb A	< 5km
Vleermuizen	franjestaat	HR IV & Bern II	< 2km*
Vleermuizen	gewone baardvleermuis	HR IV & Bern II	< 5km
Vleermuizen	gewone dwergvleermuis	HR IV	< 2km*
Vleermuizen	gewone grootoorvleermuis	HR IV & Bern II	< 2km*
Vleermuizen	kleine dwergvleermuis	HR IV & Bern II	< 3km*
Vleermuizen	laatvlieger	HR IV & Bern II	< 2km*
Vleermuizen	meervleermuis	HR IV & Bern II	< 2km*
Vleermuizen	rosse vleermuis	HR IV & Bern II	< 2km*
Vleermuizen	ruige dwergvleermuis	HR IV & Bern II	< 2km*
Vleermuizen	tweekleurige vleermuis	HR IV & Bern II	< 5km
Vleermuizen	watervleermuis	HR IV & Bern II	< 2km*
Vogels	blauwe reiger	Cat. 5	< 3km*
Vogels	boerenzwaluw	Cat. 5	< 3km*
Vogels	boomkruiper	Cat. 5	< 5km
Vogels	boomvalk	Cat. 4	< 3km*
Vogels	bosuil	Cat. 5	< 4km*
Vogels	brilduiker	Cat. 5	< 5km*
Vogels	buizerd	Cat. 4	< 3km*
Vogels	ekster	Cat. 5	< 5km
Vogels	gierzwaluw	Cat. 4	< 2km*
Vogels	groene specht	Cat. 5	< 2km*
Vogels	grote gele kwikstaart	Cat. 4	< 0km
Vogels	havik	Cat. 4	< 3km*
Vogels	huismus	Cat. 4	< 3km*
Vogels	huiszwaluw	Cat. 5	< 3km*
Vogels	ijsvogel	Cat. 5	< 3km*
Vogels	kerkuil	Cat. 4	< 4km*
Vogels	koolmees	Cat. 5	< 5km
Vogels	ooievaar	Cat. 4	< 2km*
Vogels	pimpelmees	Cat. 5	< 5km
Vogels	ransuil	Cat. 4	< 5km
Vogels	roek	Cat. 4	< 2km*
Vogels	slechtvalk	Cat. 4	< 2km*
Vogels	sperwer	Cat. 4	< 5km

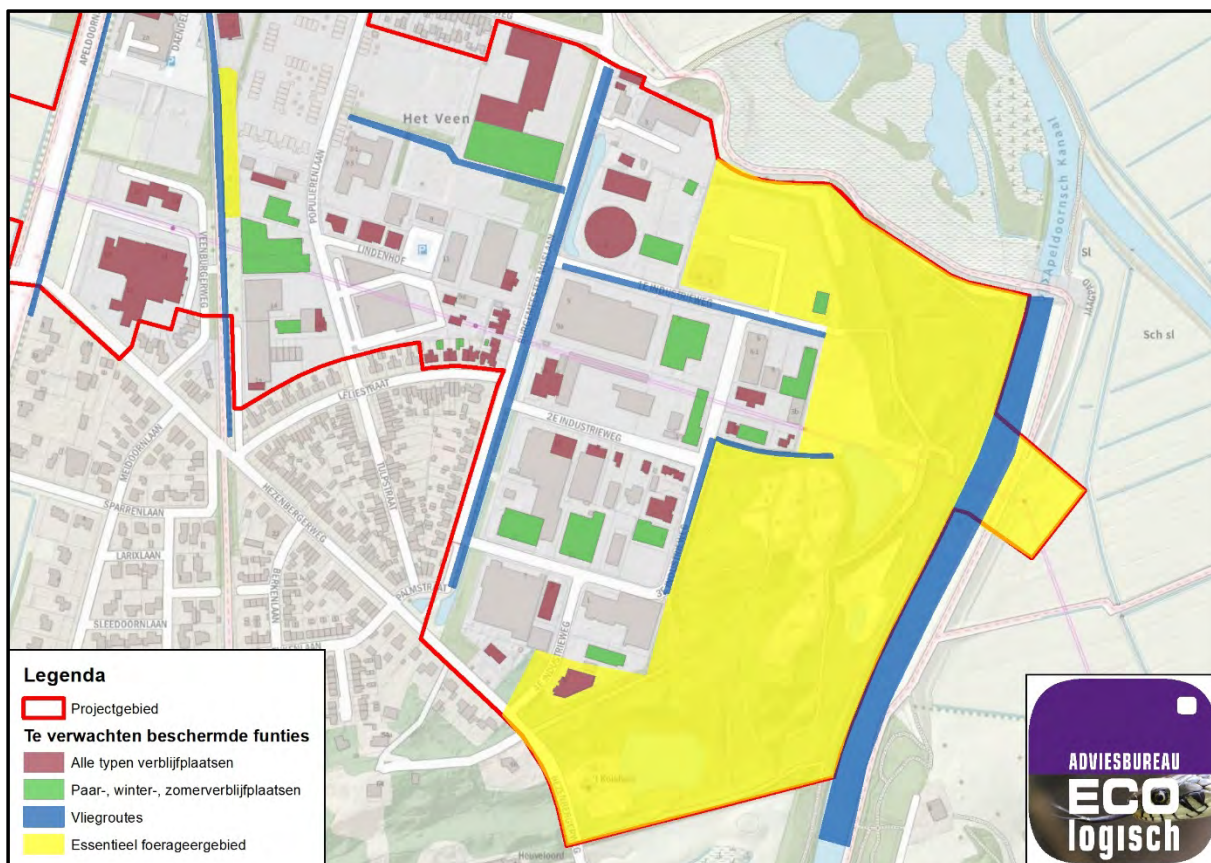
Soortgroep	Naam	Bescherming	Afstand
Vogels	spreeuw	Cat. 5	< 2km*
Vogels	tapuit	Cat. 5	< 3km*
Vogels	torenavalk	Cat. 5	< 3km*
Vogels	wespendief	Cat. 4	< 0km
Vogels	zeearend	Cat. 5	< 2km*
Vogels	zwarte kraai	Cat. 5	< 2km*
Vogels	zwarte roodstaart	Cat. 5	< 2km*
Vogels	zwarte wouw	Cat. 4	< 1km
Zoogdieren	bever	HR IV	< 0km
Zoogdieren	boomarter	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	bosmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	bunzing	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	das	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	dwerfspitsmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	eekhoorn	Wnb A	< 3km*
Zoogdieren	egel ¹	Wnb A	< 2km*
Zoogdieren	haas ¹	Wnb A	< 4km
Zoogdieren	huisspitsmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	konijn ¹	Wnb A	< 3km*
Zoogdieren	otter	HR IV & Bern II	< 2km*
Zoogdieren	ree ¹	Wnb A	< 2km*
Zoogdieren	rosse woelmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	steenarter	Wnb A	< 2km*
Zoogdieren	tweekleurige bosspitsmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	veldmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	vos ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	waterspitsmuis	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	wezel	Wnb A	< 2km*
Zoogdieren	wild zwijn	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	woelrat ¹	Wnb A	< 5km

* = op basis van eerdere waarnemingen van Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V.

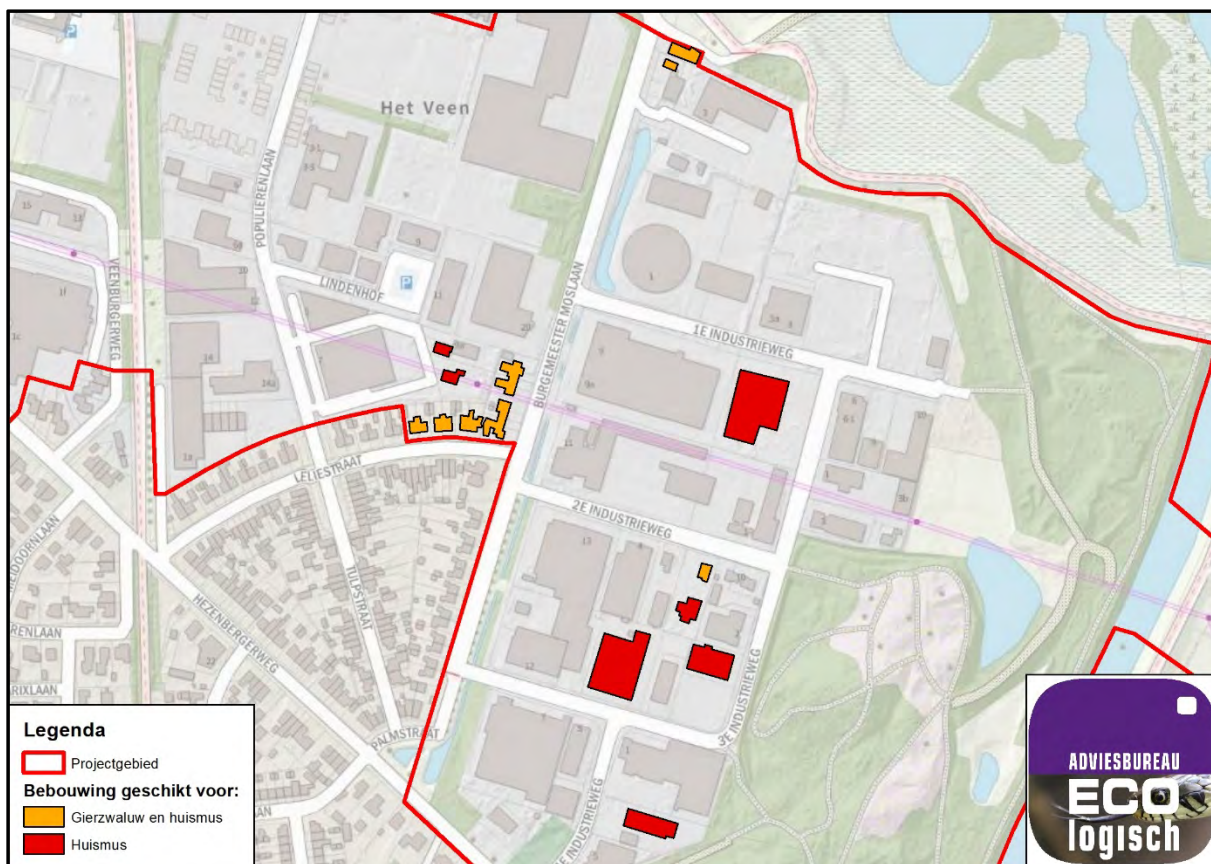
¹ = Vrijstelling

Bijlage 3: Kaart potentieel beschermde functies vleermuizen

Bijlage 4: Kaart broedbiotoop gierzwaluw en huismus

Bijlage 5: Kaart waarnemingen

